
Eurokomisař Figel' přednášel na Univerzitě Karlově

Eurokomisař Figel' přednášel na Univerzitě Karlově

Slovenský eurokomisař pro vzdělání, sport, kulturu a mnohojazyčnost Ing. Ján Figel' v pondělí 6. prosince 2004 představil priority Evropské komise v oblasti školství pro období 2004 – 2009. Přednášky v budově rektorátu Univerzity Karlovy se účastila ministryně školství Petra Buzková, místopředsedkyně parlamentního Výboru pro vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu Ing. Michaela Šojdrová, ale i rektori českých i slovenských univerzit a řada dalších, významných hostů. V úvodu Ing. Figel' vyzdvihl především potřebu lepší koordinace center vzdělávání v integrující se Evropě a připomněl základní myšlenky tzv. Boloňské deklarace z roku 1995. Státy Evropské unie by podle deklarace měly do roku 2010 investovat do vědy a vzdělávání až 3% HDP. Nejvíce z těchto prostředků by přitom mělo směřovat k univerzitám, neboť jak dodal Ing. Figel': „Právě univerzity jsou živnou půdou pro vědeckou práci. O tom co je třeba udělat a proč, existuje široká politická shoda.“

Konkrétní reformy by podle eurokomisaře měly umožnit větší a jednodušší mobility v rámci Evropy, s čímž přímo souvisí spravedlivý přístup lidí s ukončeným vzděláním na pracovní trh. V tomto ohledu by rozhodujícím faktorem mělo být snížení počtu lidí bez vysokoškolského vzdělání a zkrácení délky studia.

Jedním z největších problémů současného vysokého školství je dle závěrů Evropské komise výrazná fragmentarizace VŠ, tedy nedostatečná koncentrace vysokoškolských aktivit do soudržných vzdělávacích center. V tomto smyslu je problémem už samotné dělení studijních oborů na technické a humanitní. Touto nesoudržností trpí především prestiž akademických pracovišť. Zvyšovat by ji v budoucnu měly mimo jiné Evropský registr zaručování kvality a nezávislé akreditační agentury.

Ze slovního spojení „odliv mozků“ už se dnes stalo klišé, přesto je tento výraz na místě, mluvíme-li o nelichotivém počtu vědců, kteří odcházejí z Evropy na jiná pracoviště, především do Spojených států amerických. Finanční stránka zde hraje hlavní roli, zatímco Evropská unie v současnosti investuje 1,1% HDP do vyššího vzdělání, respektive 1,9% do výzkumu, za oceánem je to 2,3%, respektive 2,7%. Výše příspěvku na jednoho studenta je v USA dvakrát vyšší než v Evropě, na některých amerických univerzitách dokonce pětikrát vyšší. „Právě proto, že univerzity sehrávají ve výzkumu významnou roli, dopad je kumulativní,“ upozornil Ing. Figel'. Jednou z cest k vyrovnání tohoto rozdílu je podle eurokomisaře zvýšení objemu prostředků, které do vzdělání a výzkumu plynou ze soukromého sektoru.

Podle Evropské komise by se v nejbližší budoucnosti měly univerzity zaměřit především na hladké uznávání kvalifikací a titulů v rámci evropského prostoru, které je podmíněno především brzkým zavedením evropského systému přenosu kreditů ve všech studijních oborech a dodatků k absolventským diplomům. Zajímavou příležitostí pro studenty by se v budoucnosti měl stát nově připravovaný výměnný program Erasmus Mundus. Ten by měl shromažďovat nejlepší studenty evropských, ale i mimoevropských univerzit a poskytnout jim nadstandardní studijní, potažmo výzkumné možnosti.

První zahraniční návštěva Ing. Jána Figela na postu eurokomisaře pro vzdělání, sport, kulturu a mnohojazyčnost se nesla ve výjimečně přátelském duchu. Ještě než v odpoledních hodinách z rukou rektora Univerzity Karlovy převzal eurokomisař pamětní stříbrnou medaili za podporu a rozvoj mezinárodní spolupráce ve vzdělávání (především v oblasti vysokého školství) absolvoval rozhovor v Českém rozhlase v jehož závěru prohlásil: „Ano, můžete mě považovat i za svého komisaře. Budu za to rád.“

Tomáš Sachr